

Egyházzenei törvény készül a Magyar Református Egyházban

A zene és az éneklés az a liturgiai elem, ahol az egyháztagok a legnagyobb mértékben be tudnak kapcsolódni az istentiszteletbe. **3. oldal**

Miért van a Húsvétnek több időpontja?

Az ortodox és a katolikus, valamint protestáns egyházak legtöbbször nem egy időben ünneplik a húsvétot. Ennek csillagászati és teológiai okai is vannak. **4. oldal**

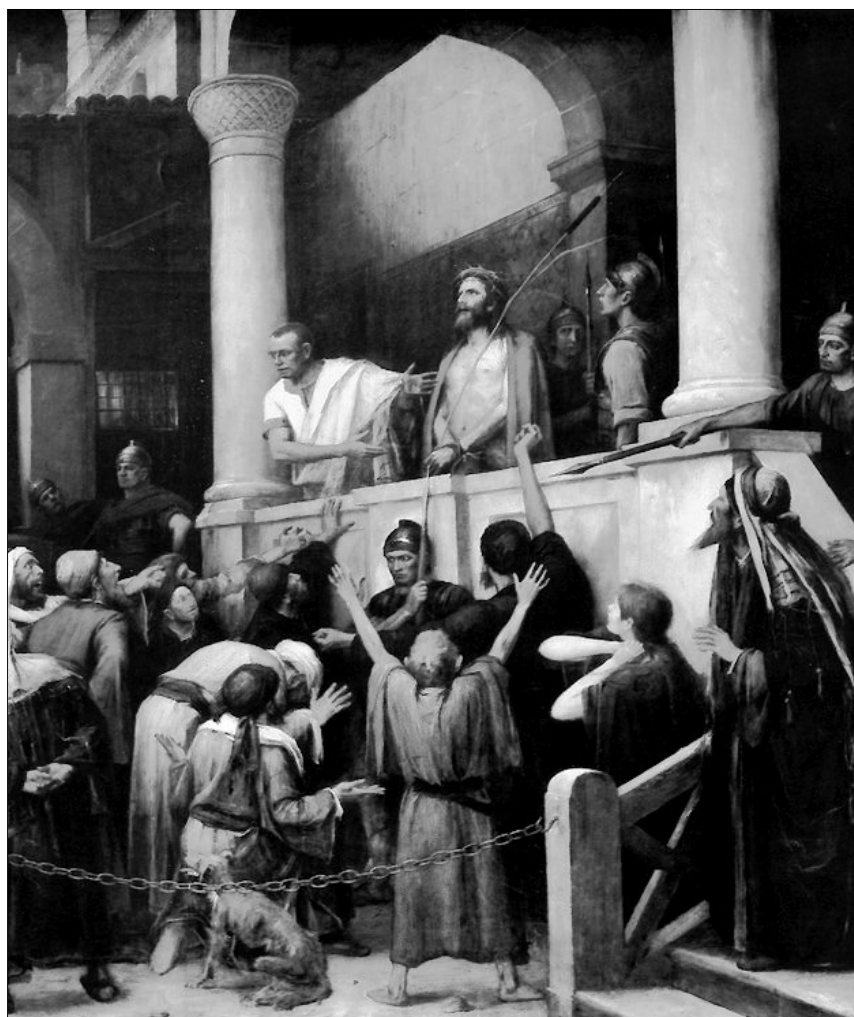
Férfiak és nők: feladatok a családi ünnepen

Az ünnep alkalmával megélt ékes rend nem csak kijelöli a szolgálati helyeket a családon belül, de széppé és harmonikussá is teszi az ünnepet. **5. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. ÁPRILIS XXV. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

HÚSVÉTI HITVALLÁS A KERESZTEN

Jézus Krisztus visszautasítja a mirhával kevert ecetet a kereszten. A keresztre feszített haldoklóknak adták ezt az italt, hogy enyhítsék a szenvedést. Különleges keverék volt ez. A megromlott, megnyúlt, megecetesedett borhoz vizet öntöttek, és a romlás e keserű italát a dicsőség illatos gyantájával, mirhával keverték össze. Az eredmény egy kábító, bódító ital volt. A gyakorlat szerint miután az alkarcsonkok inai között átütött rozsdás szeggel a kereszthez szegezték a kivégzetteket, irgalmasságból elkábították őket, hogy ne szenvedjenek annyit. Jézus ahogy megérzi ennek a bódító, hazug italnak az ízét, azt mondja, hogy nem. Ezt nem. Ilyen életet nem. Részlegeset, kábultat, az embert csak elkábító de meg nem váltó életet nem! Egy pár óra enyhülést, aminek a vége így is úgyis halál, illet nem. Hazugságot, a „kezeimet mosom” vigasztalást nem. Jézus visszautasítja az ilyen életet. Ő a teljes, hiánytalan, és valóságos életet hozta. Ennél alább nem adja. Köztes utak, részleges megoldások nincsenek, még a keresztfára szegezve sem. Az életnek tiszta vize igen, a kábító ecet nem. Jézus az egyik latort megitta a megváltás tiszta vizével, a másik lator az ecetet választotta. Jézus Krisztus kétszer kapott mirhát: születésekor és halálakor. Az elsőt, a dicsőség, a hódolat, a megtérés mirháját elfogadta, a másikat, a kábultat, szemfényvesztés és hazugság mirháját visszautasította.

HELYETTED

Pár évtizeddel ezelőtt történt valahol a közel-keleten, egy háborús övezetben. Élt egy városban két fiútestvér. A nagyobbik rendes, becsületes, példamutató életet élt.

Egy helyi kis keresztyén gyülekezetbe járt és Jézus Krisztus hú követője volt. Az öccse azonban ezzel ellentétben lázadó, erőszakos természetű volt, rossz emberekre hallgatott, züllött életet élt, vallástalan, csak az erőszakban bízó ember volt. Bele is keveredett valamilyen politikai ügybe, merényletet terveztek egy ismert politikus ellen.

Egy éjjel az idősebbik nagy zajra, dörömbölésre ébredt. Kinyitotta az ajtót, a testvére állt az ajtó előtt kétségbeesve. Elmondta, hogy gyilkosságba keveredett, megölt egy embert. A hangos társaságból, akikkel együtt terveztek ki mindent, végül senki nem merete elkövetni a merényletet. Ő megmutatta, milyen a bátor férfi. De aztán minden összezavarodott. A társai szétszaladtak, magára hagyták. Ő megijedt, most menekül.

Lám a ruhája is véres. Kérte testvérét, hogy bújhasson el annak házában. A bátyja gondolkodás nélkül beengedte és azt mondta neki, hogy vegye le a véres göncöt magáról, a szekrénybe talál tiszta ruhát. Ahogy elbujt, az idősebbik testvér felvette magára a véres ruhát. Kis idő múlva jött a rendőrség.

Akin van a véres ruha, az a gyilkos – gondolták. Azonnali hatállyal másnap halálra is ítélték a férfit. Egy utolsó kívánsága volt csak, hogy írhasson levelet öccsének. Ez a levél így szólt: „Kedves öcsém. Ma meghalok azért, amit tettél, a te véres ruhádban. Kezdj új életet, vedd fel az én ruháimat!” Ez történt a Golgotán!

RÁCZ ERVIN

HÚSVÉTI PÁSZTORLEVÉL – Ő ÉL, ÉS MINKET ÉLTET

SZERETETT TESTVÉREINK!

Sokan, sokféleképpen várjuk a húsvétot. Vanak közöttünk, akik hálaadással ünnepelnek, mert betegségeikből meggyógyultak, és a halál ezúttal üres kézzel távozott. Vanak, akik még szenvednek, de reménységgel imádkoznak, mert bennük is készülődik a csoda. Vagyunk sokan, akik hosszú ideje figyelemmel kísérjük, hogy Istenünk miként teremti türelmesen a rendet a káoszba visszahanyatló világban, ahol a halál még mindig uralkodó hatalom kíván maradni.

Sokan nem tudnak ünnepelni, mert éppen a halál félelmes kötelékében raboskodnak. A lélek gyógyulatlan sebei éppen a gyász, az aggodalom, a bizonytalanság miatt egyre mélyülnek. A halált támogató erők bizonyítási kényszerből kitűnőre vizsgáznak összefogásból, hiszen el nem viselhetik, hogy az első húsvét hajnalára döntő csatát veszítettek el!

Felelősségünk és lelkiismeretünk kötelez bennünket, hogy Krisztus Jézusban elnyert látsást és hitet felebarátainkkal, kételkedőkkel, hitetlenekkel megosszuk. Rajtunk nem múlhat, hogy környezetünkben valaki ne hallana Krisztus feltámadásáról, a halál legyőzéséről, a kaotikus világ megítéléséről. Sokan lesznek azok, akik a templomokban keresik a húsvét igazságát, de gondoljunk azokra is, akik kórházakban nyugtalanok, szülőföldtől elszakadva aggodalmaskodnak, létbizonytalanságban tépelődnek, vagy emberi formájukból már kivetkőzött a tartós önkívületet választják.

HÍVÓ TESTVÉREINK!

Isten gyermekei birtokolják a tudást, amellyel saját és társaik részére értelmezni fogják a megújított életet, amelynek alapköve Krisztus. Ugyanakkor példát mutatnak a megújított élet gyakorlására nézve, amelynek hajtóereje a vissza nem tartott hit, mely a hűségeseknek ajándéka. Mi vagyunk Isten gyermekei, akikre rábízta Isten ezt a feladatot. Én és Te, közösen vagyunk azok, akik értelmezzük és gyakoroljuk az új életet. Mi vagyunk azok, akik hi-

szünk abban, hogy a sokat követelt jogos reformok általunk valósulnak meg.

Nem feledhetjük Istent szolgáló, egyház-építő munkánk során, hogy mi együtt is kevesen és korlátozott önerővel rendelkezők vagyunk. Azonban, azt sem feledhetjük, hogy hiányosságainkat bőven kipótolja a kegyelem Ura. A hatalmas Isten teszi ezt, Aki halálnak és káosznak parancsol, Aki kicsinyhitűségünket megszegényíti. Ő ott van, sőt ott áll velünk, amint azt a Szentírás igazolja is.

REMÉNYSÉGBEN FÁRADHATLAN TESTVÉREINK!

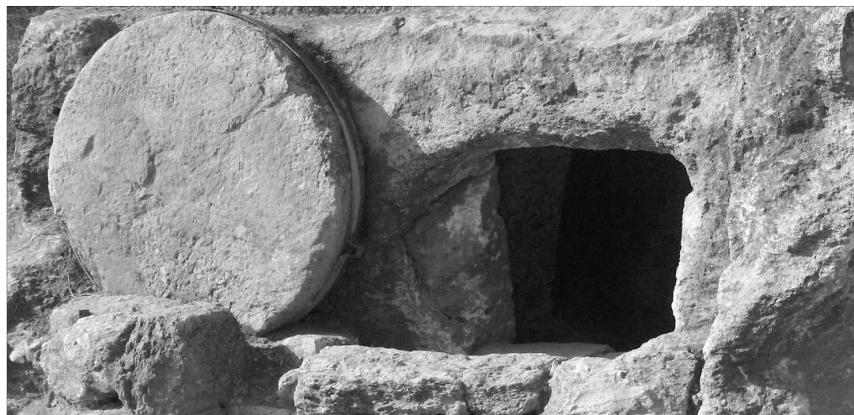
Az ószövetség szenvedője, Jób így kiált fel: „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött...” (Jób19,25). Jób akkor ismeri fel ezt a századokra előremutató ténytet, amikor kortársai még azon töprengenek, hogy Isten miként részese a világ bonyodalmainak, miként nem avatkozik bele a jelen igazságkövetelő igényébe. Isten pedig kezébe veszi alkalmas időben a Jób sorsát, azaz megváltja és megszenteli.

Az újszövetség is szól a háttérben látható módon álló dicsőséges hatalomról. István diakónus éppen a halálig elfajuló kínoztatása közben: „Szentlélekkel telve az égre függesztette a tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint az Isten jobbra felől állt.” (Apcsel.7,55).

Jób barátait, István kínzóit az álló, tehát a mozdulásra elszánt Isten, a cselekvő Krisztus rettenetes idedgesítette. A hitetlen világot a húsvét (saját észérveik alapján is megdönthetetlen igazságai alapján) legalább ennyire idedgesíti. A mi hívó hivatásunk, hogy szeretettel hirdessük a feltámadás csodáját és az ebből származó csodák sorozatát.

Magyar Nemzetünk minden tagja, Magyar Református Egyházunk és minden e földön élő református keresztyén más testvérrel együtt, legyen részese a feltámadás csodájának, és annak a csodának, hogy bizonyágtételére hallgatnak a környezetében boldogulni vágyó emberek.

CSÜRY ISTVÁN PÜSPÖK

MIÉRT VAN A HÚSVÉTNAK TÖBB IDŐPONTJA?

A keleti ortodox és a nyugati katolikus felekezet két különböző naptárt használ az egyházi év mérésére. A különbséget egy naptárjavítás elmaradása okozza, amit a teológiai ellentétek csak tovább súlyosbítanak.

MÁS SZEMSZÖGBŐL NÉZIK

A Julián naptár egy Caius Iulius Caesar által – Kr. e. 46-ban – bevezetett naptár. Már az ókorban is igény volt arra, hogy az időszámítás legnagyobb egysége, az év olyan hosszú legyen, mint amennyi idő alatt a Nap a Föld körül egy teljes kört megtesz. A Iulius Caesar idejéig használt naptár nem volt pontos, egyre jobban eltért a Nap járásától, ami azt eredményezte, hogy például egy eredetileg tavaszi ünnep már nyárra esett. Ez a helyzet tette szükségessé az időszámítás újbóli és pontosabb szabályozását.

Az új számítás március 21-re tette a tavaszi napéjgyenlőséget és már elég jól megközelítette az év valós hosszát, de 128 évenként mégis okozott egy napnyi eltérést. A julián naptárban rendszeresen négyévenként következtek a szökőévek. Így 365,25 nappal számolt, pedig a valóságban ennél valamivel kevesebb ideig tart egy év. A túlszámolt idő évenként 11 perc volt, ami lassan összegyűlt.

A julián naptár bevezetésétől a 16. századig nagyjából 12 napos „túlszámolás” történt. Mivel a csúszás leginkább az egyházi időszámításban okozott gondokat, az Egyház igényelte a változtatást. Végül XIII. Gergely pápa 1582 februárjában rendelte el az időszámítás kiigazítását és egy új rendszer bevezetését.

Egyrészt úgy döntött, hogy a tavaszi napéjgyenlőség időpontját – mely a julián naptár szerint számítva akkoriban március 10-én következett be – vissza kell helyezni március 21-re, ahogyan az a niceai zsinat idejében volt. Ezért úgy rendelkezett, hogy 1582. október 4. után azonnal október 15. következék, ami azonban nem változtatja meg a hetek rendjét (tehát 4-e csütörtök, 15-e péntek volt).

A keleti ortodox egyház teológiai kérdésként kezelte az ügyet és csak azért se vették át egy katolikus pápa naptárját. Az ortodox egyházak egy része egyházi naptárként mind a mai napig a Julián naptárt használja, ugyanakkor egyre többen vetik fel a csillagászati naptárhoz való igazodást. Ez viszont teológiailag nagyon nehéz kérdés, mivel az ortodoxiában semmiről nem lehet kinyilvánítani, hogy javításra szorulna.

Húsvét ünnepe a nyugati keresztények számára mindig március 22. és április 25. közé esik, miután az első niceai zsinat 325-ben határozott úgy, hogy a húsvét időpontja a tavaszi napéjgyenlőség utáni első holdtöltét követő vasárnap legyen.

VISKY ISTVÁN

AZ ÚJSZÖVETSÉGI KÁNON

A ma ismert Újszövetségi Kánont Athanasius alexandriai püspök sürgetésére a hamis tanítás visszaszorítására a Kr.u. 382-ben üléselőző Római zsinat készítette el.

A Biblia eredeti nyelve az Ószövetségben a héber, az Újszövetségben a görög volt. Az Ószövetség héber nyelvű szövege egy egységesített nyelvtani rendszerben maradt ránk, a masszoréták munkája nyomán. A masszoréták zsidó írástudók voltak, akiknek első rangú feladatuk volt az Ószövetségi iratok eredeti formájának a rekonstruálása, megőrzése. Egy elfogadott alapszöveg a Kr.u. 1.század végére alakulhatott ki. A verbális inspiráció

gondolatának hatására ezután a nyilvánvaló másolási hibákat sem merték kijavítani. A szöveg javítását a lapszélén végezték el. Hogy a szent szövegekbe ne lehessen változást végrehajtani, ezért a masszoréták összeszámlálták az egyes bibliai könyvek verseinek, szavainak, betűinek a számát és az egyes könyvek úgynevezett finális megjegyzéseiben ezeket rögzítették!

Az Újszövetség könyveit görög nyelven írták, mégpedig az egyszerű emberek által beszélt úgynevezett koiné-görög nyelven. A Kr.e. 3–2. században készült Ószövetség görög nyelvű változata is koiné-görög.

A különböző Újszövetségi kéziratokat többféle képpen szokták csoportosítani. Vannak szír és bizánci kéziratok, végül cézáreaiak. Anyaguk szerint írhatták a szövegeket: papiruszra vagy pergamenre. Formájuk szerint lehetnek: terekercsek vagy könyv alakú kódexek.

A Szentírásra (is) vonatkozóan mondja Pál apostol a 2. Tim. 3,16-17-ben: „A teljes írás istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.”

KEREKES JÓZSEF

FARIZEUSOK ÉS SZADDUCEUSOK

Jézus Krisztust a főpapok és a farizeusok együttesen vesztik el. Együttműködésüket nem az összetartás ösztönözte, hanem a közös érdek.

A farizeusok (akiket a Szentírás mindig az írástudókkal együtt emleget) csoportja a babiloni fogság ideje alatt alakult ki. Az áldozatok bemutatása szünetelt, ezért helyette a Törvény szigorú megtartása lett az Istennel való kapcsolat továbbélésének új formája. A farizeusok célja a Törvény uralmának megvalósítása volt. Buzgó és következetes életmódjuk még Jézus idején is kívánatos volt, valahogy úgy, mint a középkori gazdálkodó szerzeteseké, akik a hétköznapi ember példaképévé és mércéjévé váltak.

A főpapok a szadduceusok rendjébe tartoztak. Cádók főpaptól eredeztetik őket, aki Salamon király idején tevékenykedett. Leszármazottai a királyok mellett jelentős politikai hatalomra tettek szert. Jézus idején is ők a Nagytanács (Szanhedrin) legbefolyásosabb tagjai, de éppen politikai elköteleződésük miatt kétes megítélésnek örvendtek. Csoportjuk tehát inkább politikai, mint vallási téren jeleskedett, bár tanbeli eltérést is mutatnak a farizeusoktól: nem hittek a feltámadásban.

A farizeusok tehát a mennyi király szolgálatára szánták oda életüket, míg szadduceusok

SZIGORÚ VILÁGREND

testvéreik a földi király hatalma előtt hajtottak előszeretettel térdet. Mindkét „irányzatnak” létezett Izraelben egy-egy szélsőséges formája is. A farizeusoké voltak az esszenusok, akik a világtól teljesen elszakadva, a sivatagba vonulva éltek mindennapjaikat, illetve a szadduceusoké a militáns zélóták csapata, akik közé Jézus Simon nevű (nem Péter!) tanítványa is tartozott egykor.

Jézus Krisztus mindkét irányzatot megítélte, így Jézus keresztre feszítése nem csak közös érdekük volt, hanem így vált vallási és politikai kérdéssé egyszerre.

TOKÁR SÁNDOR

GAZDAG ÜNNEP

Nem a rá költött pénztől, a gazdag asztaltól vagy a sikeres családi élettől lesz szép és áldott egy ünnep. Ne várj olyat, amit Jézus soha nem ígért!

NEM FOGNAK ROSSZ DOLGOK TÖRTÉNNI VELED

Sok ember gondolja, hogy csak azért, mert hisznek Jézusban, minden hibátlan és tökéletes lesz az életükben. Pedig ez egyáltalán nincs így. Lehet, hogy személyesen ismered az Urat, de ez nem jelenti azt, hogy az élet megállt, a rázós helyzetek megszűntek létezni, és soha nem kell többet számolnod a nehéz időkkel. Habár Jézus soha nem mondta, hogy az élet könnyű lesz, azt viszont mondta, hogy mindig ott lesz veled. Az örömhír üzenete nem az, hogy az életed tökéletes lesz, hanem hogy a tökéletlenségben lehet egy tökéletes és hiba nélküli Megváltód.

MINDIG SZÉP ÉS MENŐ DOLGAID LESZNEK

Jézus soha nem mondta, hogy nagy házad, jó kocsid, magas fizetésed és kellemes munkád lesz. A Szentírásban minden inkább az egyszerűsége, mintsem a luxusra mutat. Ez nem azt jelenti, hogy ne lehetnének klassz dolgaid, de Jézus nem ígérte meg, hogy ezek kötelezően megadatnak majd neked. Isten terve mindannyiunk életében más és más, és meg kell értened, hogy nem fogunk mindannyian ugyanannyit keresni, ugyanolyan autót vezetni, sem ugyanolyan házakban lakni. Nem érdemeltük ki a jogot a gazdagsághoz, de megtapasztalhatod Krisztus szeretetét, és ez többet ér, mint bármi más, amit ez a világ kínálhat neked.

MINDEN IMÁD ÚGY TALÁL MEGHALLGATÁSRA, AHOGYAN SZERETNÉD

Sokan imádkoznak közülünk úgy Jézus-hoz, hogy azt gondolják, minden, amit kérünk Tőle, a mi időzítésünk szerint hallgattatik meg. A valóság viszont az, hogy nem minden imádság teljesül, viszont Jézusnak megvan a hatalma bármilyen tőle kért dolog teljesítésére. Csak azért, mert egy imádság nem teljesült az általad elvárt időben, az nem azt jelenti, hogy a kérésedet Isten figyelmen kívül hagyta. Ő mindent hall, mindent tud, és azt is tudja, mi a legjobb a számodra. Lépj vissza kicsit, és bízz Istenben, az Ő időzítésében és akaratában.

AZ ÜNNEP MEGSZENTELÉSE A CSALÁDBAN

A nemzedékeken keresztül tudatosan fenntartott és ápolt családi hagyományok megmutatják a család norma- és értékrendszerét.

AZ ÉKES REND SZÉPPÉ TESI AZ ÜNNEPET

Az ünnepi hagyományok erősítik a családi összetartozást és a különböző szokásokkal meghatározzák a családon belüli szerepeket is (ki kap először a közös étkezésnél, kinek mi a szerepe egy közös családi esemény alkalmával). A közös ünneplés közösséget és hagyományt értékelővé nevelik az ilyen családban felnövő nemzedékeket.

Idézzük csak fel gyermekkori emlékeinket egy-egy családi hagyományról, ünnepi szokásról, melyet a könnyebb és nehezebb időkben egyaránt megtartottunk! Az együtt töltött idő, az egymás iránti figyelem, a meghitt beszélgetések, felszabadult játékok meghatározták egymás iránti ragaszkodásunkat. Az ünnep közös várása majd megélése felejthetetlen emlékek minden ember életében.

FÉRFIAK ÉS NŐK: FELADATOK A CSALÁDBAN

A hagyományos kultúrákban a férfi és a nő szerepe élesen elvált egymástól. A férfi az erő és a dicsőség szimbóluma volt, míg a nő az elfogadás és a tápláló szeretet megtestesítője.

Mivel korunkban alig van meg annak a kultúrája, hogy hogyan kell ezeket a klasszikus szerepeket megélni, ezért sok férfi mindössze a durvaságban és a folytonos szexuális öngazolásban keresi a megoldást – mindhiába. A nők pedig a fiatal, életerős és céltudatos modell-személyiségeket látva elbizonytalanodnak, mivel nem képesek a befogadó és elfogadó szerepét őszintén átélni, de nem is érzi mindenki elég erősnek magát ahhoz, hogy hozza a korigény által eléjük vetített formát.

Az eltorzult szerep- és feladatkörök pedig a családi ünnepeken mutatkoznak meg a leginkább, éppen attól rabolva meg a családi ünnepet, ami igazán széppé teszi azt: az ékes rendtől.

A női „ikonok” egymást váltják a média színpadán, természetesen a szépség – és divatipar igényeinek megfelelően. Ha valaki jót akar magának az életben akkor szépség és örökké fiatalnak kell lennie, tartja a modernkori felfogás, melyet a fogyasztói társadalom kényszerít rá az egyénre. Ebbe pedig a családi ünnep melege nem fér bele!

Az utóbbi húsz – harminc évben olyan változások történtek, amelyek látszólag megvál-

Jó tanács: távolabbi családtagokkal való közös ünneplésnél érdemes feltérképezni azok igényeit, szokásait, elvárásait, mert ellenkező esetben félreértéseket, nehézségeket okozhatnak a szeretetkifejezés eltérő mintái, akaratlanul is megbánhatjuk egymást.

Ünnep után meghatározóak lehetnek a hétköznapi családi szokásai is. Az étkezések, a gyermek(ek) fürdetései, lefektetési rendje, a reggeli kávézás, munkába indulás szokásai is mind ide tartoznak. Mi a szokás, ha valaki beteg a családban; vagy fárasztó munka után, hosszú útról hazatér; vagy ha vizsgára készül...?

A hagyományok és szokások láthatatlan kötelékei egy harmonikus család életében, mert ezekre az ünnepi és hétköznapi szokásokra lehet számítani, lehet készülni, és jó értelemben ki lehet ezeket használni. Vigyázzunk és tudatosan figyeljünk oda családi hagyományainkra, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a családi szokások a nemzedékeken átívelő kapcsolatok erejét mutatják. Szabályozottságuk, szertartásosságuk, folytonosságuk, kiszámíthatóságuk, tervezhetőségük biztosságot, stabilitást ad, és ezzel védett terepet biztosít az érzelmek kinyilvánításának.

Ünnepek alkalmával pedig ne kapcsoljuk be a tévét!

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF-LEVENTE

A MEGOSZTOTT FELADAT HARMÓNIÁT TEREMT

toztatták a lányok karakterét. A mai kor elvárásai szerint egy lánynak képesnek kell lennie arra, hogy tökéletesen megállja a helyét a világban, de egyre kevesebb szó esik arról, hogy miképpen állja meg a helyét a családban.

Az a nő azonban, aki a kezébe veszi a kezdeményezést, dönt és végrehajt, valójában a férfiaságától fosztja meg a férfit, vagyis azoktól a tulajdonságoktól, amelyeket a férfiak ősidők óta magukénak tartanak. A családban viszont a férfi az, aki irányítja a közös ünneplést, annak minden szokásával és hagyományával.

Korunkban nem hogy a családi ünnepnek, de magának a családnak a fogalma is bizonytalan lett, ami ünneptelen családok millióit teremtette meg a modern életre berendezkedett világban.

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT PÁSZTORALPSZICHOLÓGUS

EGYHÁZKERÜLETI NŐSZÖVETSÉGI TALÁLKOZÓ

Március 22-én került sor az Egyházkerületi Nőszövetség tavaszi vezetőségi találkozója a Nagykároly-Belvárosi Református Egyházköz-ség templomában.

A találkozó, ami Bogya Kis Mária kerületi elnök vezetésével zajlott, a lélek elcsendesedésével és az Istenre való figyélssel kezdődött. Az igei bevezetőt Pakulár Julianna tasnádi lelkipásztor tartotta meg, szívhez szóló igehirdetésével megadva az egész találkozó alaphangját.

Az áhítat után Geréb Miklós irinyi lelkipásztor tartott előadást a bibliafordító Károli Gáspár munkásságáról. Az előadó kiemelte azt a sok gazdagságot, amit a református magyar lélek és a református egyház kapott az első magyar bibliafordítástól, de az előadás kitért azokra a felbecsülhetetlen nyelvészeti és művelődési ajándékokra is, amit a magyar nép ettől a Bibliától kapott.

Az előadást a Székely kapuk-Zöld kapuk vándorkiállítás megtekintése követte, amit Fodor Panna vallásánámő vezetésével a szatmárnémeti

Mircea Eliade iskola diákjai mutattak be az egybegyűlt nőszövetségi képviselőknek.

Ezt követően munkamegbeszélést tartottak az egyházmegyei nőszövetségi vezetők. A megbeszélésen megvitták a terveket és elképzeléseket, kiemelve két fontos tervet, a Nőszövetségi imakönyv kiadását, valamint a nyári – Nagykárolyban tartandó – egyházkerületi konferencia előkészítését. Az elkövetkező feladatok áttekintése után Kurta-Tötös Beata hadadi lelkipásztor az idei Húsvéti Csendesnap anyagát is elkészítette és bemutatta a jelen levő asszonyoknak, valamint a záró áhítatot is ő tartotta meg.

Egy kivételével minden egyházmegye képviseltette magát, összesen 44 nőszövetségi küldött vett részt a találkozón.

Áldott böjti időszakot és húsvéti ünnepi készülődést kívánunk!

NAGY ERIKA
Egyházkerületi Nőszövetségi alelnök

NŐSZÖVETSÉGI MUNKATERV

A Nagykároly-Belvárosi nőszövetségi találkozón elhangzott, hogy a Bihari Egyházmegye nőszövetségei példamutató módon végzik a szolgálatukat. A találkozó alkalmával több megyei nőszövetségi szervezetről érkezett kérésnek eleget téve közös felhasználásra továbbítom az ideai terveinket.

LELKI ÉLET: „A teljes Irás Istentől ihletett és hasznos a tanításra...hogyan tökéletes legyen az Isten embere..” 2Tim 3,16-17

Ruth könyve alapján a nők viszonyulásai: nő-nő viszonya (anyós-meny, sógornők) és nő-férfi viszonya (özvegy, jövendőbeli, házastárs) különböző élet- (feleségből özvegy, majd ismét feleség, otthon és idegenben) és anyagi helyzet- (szegénység, jólét) istennek képzelt dolgokhoz, és az élő Istenhez való viszonyulás

DIAKÓNIA: „Mert akinek van, annak adatok, és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.” Mk 4,25

Pénz- vagy természetbeni adományainkkal az Élesdi „Kajántó Mária” Gyermekek- és Ifjúsági Otthont támogatjuk.

MŰVELŐDÉS: „Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról...” Zsid 13,7

125 éve, 1889. február 5-én született és 65 éve, 1949. február 20-án halt meg Berde Mária erdélyi költőnő és regényíró.

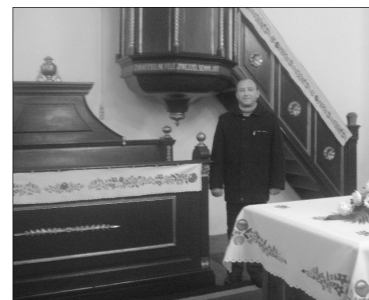
Természetesen minden egyházmegyében a nőszövetségek a saját közösségeiken belül kereshetnek diakóniai célt vagy éppen kevésbé ismert, de fontos irodalmi személyné – ez csak egy gondolatindító szabad felhasználásra!

Áldott szolgálatot és építő munkálkodást kívánok minden nőtestvérnek!

FÖLDESZ MÁRTA
erdőgyaraki lelkész,
a Bihari Egyházmegye nőszövetségi elnöke

GYÜLEKEZETI ÉLET GENCSEN

Nem mindennapi látvány fogadja azokat, akik ellátogatnak a gencsi református templomba.

SZORGALMAS HIT GENCSEN

A gencsi templom hófehér falai között igazi ékességként emelkednek ki a tavaly elhelyezett, kézzel hímzett kalocsai mintás terítők. Az úrasztalára készült terítőt a lelkipásztor készítette, míg a Mózes-széket és szószéket díszítő terítőket a nőszövetség.

Ugyancsak a nőszövetség munkáját dicséri, hogy az elmúlt esztendőben a csigakészítésből összegyűlt pénzből lefektették a templom körüli kerítést, amit közmunkával végeztek el. Ám nemcsak ők, hanem a fiatalok is aktívan jelen vannak a gyülekezeti életben. Jó tucatnyi fiatal vesz részt péntekenként az ifjúsági bibliaórákon – tudjuk meg Gál Sándortól, a gyülekezet lelkipásztortól.

Az elmúlt esztendő igencsak gyümölcsöző volt a gencsi reformátusok életében. Egyik jelentős beruházásuk volt a toronyóra megjavíttatása. A toronyóra a ma elérhető legmodernebb időmérő technikával rendelkezik, és a frankfurti atomórával van összekötöttségben, onnan kapja rádióhullámokon a jeleket, így tökéletes pontossággal működik. Ha áramszünet vagy bármilyen hiba esetén elállítódna, az óraszerkezet néhány másodperc után újra beállítja magát!

A parókia udvarán és a temetőben új kutakat fúrattak az állandó vízellátás érdekében, egy másik fontos munkálat pedig a parókia központi fűtésének a megoldása volt. Ezt a gyülekezet önréből fedezte.

Izlésesen kialakított lelkési lak és templom fogadja tehát mindazokat, akik erre járnak. Akik tehát a Nagykárolyt Tasnáddal összekötő útvonalon utaznak, mindenképp érdemes néhány perc megállót tartásnak és megcsodálják a kalocsai mintás ruhába öltöztetett istenházát.

SEBESTYÉN ELŐD

ÉRDEKESSEGEK

TUDTAD-E, HOGY:

- A feltámadás napja húsvétvasárnap. Sok országban szokás e napon a napfelkeltét egy magas hegy tetején várni. Ehhez több hiedelem kapcsolódik - egyik szerint a felkelő nap Krisztus feltámadásának jele, a másik szerint, aki jól figyel, a kelő napban megláthatja a Krisztust jelképező bárányt a zászlóval.
- Húsvét másnapján német területeken, nálunk pedig Kecskemét környékén szokás volt az Emmaus-járás. Annak emlékére, hogy Jézus a tanítványokkal az Emmausba vezető úton találkozott, kimentek a város határán álló kápolnához és vidám mulatságot ültek. E nap Európa-szerte a játék, a vidámság napja.
- Magyarország egyes vidékein e napot vízbevető hétfőnek is hívják, mert e nap a locsolás napja. A lányokat régen kivonszolták a kúthoz, s vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték, s megfürdették. A locsolás a termékenységet és a megtisztulást jelképezi. Egy legenda szerint a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást felfedező, ujjongó asszonyokat, így akarták elhallgattatni őket.
- A húsvéti népszokások sorát egy fehérvasárnap szokás zárja. Az idősebb lányok komatálát készítenek, elküldik egymásnak. A kosárba, tálra húsvéti tojás, kalács, ital kerül. Ezzel a lányok örök barátságot kötnek, s ettől kezdve komának szólítják és magázzák egymást egész életükben.

KÉZIMUNKA

TOJÁSHÉJ VÁZA

Hamar elkészül, és nem is kell hozzá sok tojás. Miután beszíneztük a tojást, és megszáradt, éles, hegyes késsel meglékeljük, hagyjuk kifolyni a tartalmát, majd öblítsük ki. Ha megszáradt, kerülhet bele virág, kis barka ág, és bármiféle zöld levelecske.

JÓ MUNKÁT!

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – A TOJÁSFESTÉS

Végre elérkezett a tavaszi szünet. Szépen süttött a nap, Annácska mégis kedvetlenül ballagott hazafelé. Nemsokára húsvét lesz és nincs, akivel tojást festenie. Anya minden nap fáradtan érkezett a munkából és még tojásfestéket sem vettek. De tényleg, miért is kell tojást festeni? Mikor jönnek a locsolók? Ki találta ezt ki? Régen mit csináltak húsvétkor? Rengeteg kérdés volt benne, de nem volt ki válaszoljon rá.

Ahogy befordult az utcájukba, finom illatot érzett. Ahogy közeledett a házukhoz, rájött, honnan jön az illat. Juci nénitől, a szomszédból. Annácska gondolt egyet és bekopogott hozzá.

– Csókolom, Juci néni, mit tetszik dolgozni?
– Szilvás gombócot készíték. – felelte – Kérsz belőle, Annácska?

– Miért pont szilvás gombócot? – kérdezte.
– Ma nagypéntek van, Jézus kereszthalálának a napja és ilyenkor nem eszünk húst. Annak idején édesanyám ezen a napon mindig szilvás gombócot készített. Mindenkinek megvannak a nagypénteki böjtös ételei. Mi ezt készítettük mindig. Délután pedig templomba megyek.

– Mehetek én is? – kérdezte Annácska.
– Hát persze. – felelte Juci néni.

Juci néni leültette Annácskát, aki jóízűen megeszegetett pár gombócot. Közben Juci néni hagymát pucolatott. Annácska szemét csípte a hagyma.

– Mi lesz a hagymából? – kérdezte
– Tojást fogok festeni. – felelte

De jó, segíthetek? Hol van a festék? Meg a matricák, amit ráteszünk? – Annácska értetlenül állt a hagyma mellett.

– Fuss, csak ki Annácska, szedjél néhány szép fodros büroklaput a sáncpartról, s mindent elmesélek.

Annácska megkereste a legszebb leveleket és bevitte. Juci néni pedig elmesélte, hogy ami-

BULYÁKI KITTY RAJZA

kor ő gyerek volt, akkor húsvétkor a locsolókat hagymahéjban festett tojásokkal várták. És ketten szépen előkészítették a tojásokat. Rátették a laput a tojásra, harisnyaszárba kötötték, s belecsúsztatták lassan a vízbe, ahol főttek már a hagymahéjak.

Közben Juci néni elmesélte, hogy húsvét másnapján hogyan öntözték meg a fiúk a szép lányokat egy-egy vödör hideg vízzel. Ezek voltak a húsvéti szokások. Nagyokat nevettek, mert Annácska elképzelt, milyen hideg lehetett a víz, és ő hogyan visoitna, ha nyakon öntenék.

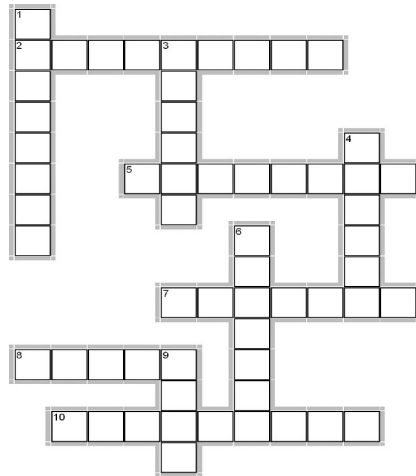
Annácska soha sem látott ilyen színű tojást, s olyan szépen mutatott rajta a lapu mintája, hogy a matrica sem hiányzott. Gyorsan hazafutott és hozott otthonról is tojást. Hagymalevéllal és spenóttal színezték. Annácska rég érezte magát ilyen jól.

Este anya meglepődött, amikor hazaért. Az asztalon egy kosárban, fűszálak között ott virítottak a festett tojások. Akkor jutott eszébe, hogy elfelejtett tojásfestéket venni...

De Annácska meglepte őt. Idén nem vásároltak csokitojást sem. Hagyományosan festett tojásokkal várta Annácska a locsolókat.

KURTA-TÓTOS BEÁTA

REJTVÉNY – OLVASD A BIBLIÁT!

Máté evangéliumának 27-28. részét elolvastva találd meg a megfejtést.

VÍZSZINTES

- Ide valósi volt József, aki elkérte Jézus testét
- Őt bocsátották szabadon Jézus helyett
- Itt feszítették meg Jézust
- Az egyik asszony, aki kiment a Jézus sírjához
- Pilátus foglalkozása

FÜGGŐLEGES

- Ezen a napon támadt fel Jézus
- Ő fogadta a sírhoz menő asszonyokat
- Nagypénteken a templomban meghasadt
- Ide tartott a feltámadt Jézus
- A Szentháromság egyik tagja

REFORMÁTUS EGYHÁZZENEI TÖRVÉNY KÉSZÜL

Egyházzenei konferenciát tartottak Nagykőrösön, ahol a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem szervezésében a kántori szolgálat helyzetét tekintették át.

A konferencia, amelyen Egyházkerületünk is képviseltette magát Orosz Otília zenei előadó személyében, nyitó előadással kezdődött, amelyet Békési Sándor, a Károli Gáspár Református Egyetem docense tartotta „Istennek hárfái és a Bárány éneke” címmel. Ezt követően Pap Ferenc, a Hittanoktató- és Kántorképző Intézet vezetője az egyházzenei-kántori tisztségről beszélve hangsúlyozta, hogy a megfelelő képesítésű kántornak – a lelkéssel szorosan együttműködve – megfelelő önállóságot kell kapnia szakmai munkájában.

Hafenschér Károly, a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinati elnöke szerint Luther, Bach és mások útmutatása nyomán a múlt kötelez. A zene segít abban, hogy az ellaposodó és fogyasztóvá váló gyülekezet újra bekapcsolódjon az istentiszteletbe, Isten és ember párbeszédébe. Erre azért is jó eszköz a zene, mert az Ige hirdetője és hordozója!

Méhes Balázs dékánhelyettes elmondta: a javaslatok megfogalmazásában, majd a törvény megalkotásában is kulcsfontosságú, hogy senki ne a saját elképzelését akarja keresztülvinni, hanem mindenki által elfogadható tervezt szülessen. Nézetek szerint egységes képesítő vizsgákon kell a kántorokat minősíteni, lehetővé téve a szintek közötti átjárhatóságot.

Orosz Otília, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület zenei előadója egy, már

AZ EGYHÁZTAGOK HANGJA EGYRE FONTOSABB

2006 óta működő rendszert mutatott be. Elmondta, hogy az egyházkerület kérésére az ott működő kántorokat nyilvántartásba vették, és tudásintjük alapján három kategóriába sorolták be őket. Az Erdélyi Református Egyházkerületben zajló munkáról Péter Éva zenei előadó számolt be. Az ottani törvényi háttér közös a partiumival, a főállású kántorok mindkét kerületben állami fizetés-kiegészítést kapnak. A záró előadásban az általános európai helyzetről szólt Bódiss Tamás, az MRE egyházzenei előadója. Előadásának egyik legfőbb tanulsága volt, hogy bár nyugatabbra hamarabb kezdődtek el a nálunk most jelentkező folyamatok, azok megvalósulásához sok időre, kitartásra és munkára volt szükség.

Az előadások megbeszélése során kikristályosodtak a legfontosabb gondolatok: ki kell dolgozni egy több szintű képzési-képesítési rendet, és a megfelelő képesítésű kántorok szélesebb bázisú alkalmazásával meg kell teremteni a körzetgondozás és az egyházzenei képviselő megfelelő rendszerét – számol be a Reformátusok Lapja.

KERESZTYÉN TEMPLOM ÉPÜLHET SZAÚD-ARÁBIÁBAN

Megállapodás született II. Tawadros pátriárka és a Kairóban állomásozó szaúdi nagykövet között arról, hogy keresztyén templom épülhet Szaúd-Arábiában.

II. Tawadros a találkozón köszönetét fejezte ki Abdullah szaúdi királynak és a riádi kormánynak az engedélyért – számolt be a MidEast keresztyén hírügynökség. Az épülő templom az első keresztyén templom lesz az iszlám országban. A megbeszélésen arról is szó esett, hogy szükséges lenne mélyíteni a kapcsolatot a keresztyén kopt egyház és Szaúd-Arábia között.

SZAÚD ARÁBIA A LEGBEFOLYÁSOSABB ARAB ÁLLAM

Ez idáig tiltott volt a templomépítés Szaúd-Arábiában. A wahabita felfogás szerint az Arab-félsziget egész területe „haram”, tehát tabuterület minden más vallás számára. Erre hivatkozva tiltott a nem muszlim istentisztelet az egész félszigeten. A szaúdi hatóság és a „vallásügyi rendőrség” feladata, hogy védelmezze ezt a jogot, és a „bűnt megakadályozza”: a keresztyén vallásgyakorlat mindenféle megnyilvánulása tiltott, még a magánlakásokban is. A határőrség ellenőrzi a Biblia, keresztyén imakönyvek, keresztek, ikonok, rózsafüzérek behozatalát.

Több keresztyén szervezet adatai szerint milliós nagyságrendben élnek keresztyének a szaud-arábiai félszigeten: főként külföldi munkavállalók, köztük koptok Egyiptomból, libanoniak, etiópok, filippinók, de sok európai, észak- és dél-amerikai.

A későn, csak a XVIII. században bevezetett wahabita hagyományra hivatkozva eddig minden esetben elutasították a keresztyén vallásgyakorlat lehetővé tételét. Szakértők szerint szenzációként kell értékelni, hogy most eltérnek ettől a merev valláspolitikától.

A BÉCSI ÁLTALÁNOS ISKOLÁKBAN TÖBB A MUSZLIM GYEREK, MINT A KATOLIKUS

Az elmúlt évtizedekben folyamatosan csökkent az egy családra eső gyermekek száma egész Európában, ugyanakkor a muzulmán közösségekbe tartozó családok hagyományosan több gyermeket nevelnek.

Az iszlám vallásban a gyermeket Isten legnagyobb ajándékának tekintik, és ebben a kultúrában a gyermektelen vagy egy-két gyermekes

EUROPÁI MUSZLIMÁN CSALÁD

házasságot egy áldás nélküli családnak tekintik. Európában a nagy városok vonzáskörében élő muzulmánok közel fele gyermekkorú. Bécsben most először fordult meg a muzulmán és keresztyén gyermekek aránya.

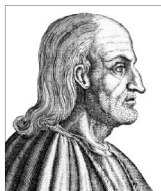
Hivatalos adatok szerint a bécsi általános iskolák felső osztályaiban 10.734 tanuló az iszlám felekezethez tartozik, míg 8.632 diák római katolikus vallású. Őket 4.259 szerb ortodox követi, és 3.219 tanuló vallja, hogy nem tartozik semmilyen felekezethez.

A többi iskolatípus részben más képet mutat: a nyolcosztályos rendszerben működő gimnáziumokban tanuló muszlimok jelentősen alulképviselet. Itt a katolikusok képezik a legnagyobb csoportot, őket a felekezet nélküliek, az evangélikusok, végül pedig a szerb ortodoxok követik – számol be a Magyar Kurír.

Ez a folyamat még nagyobb aránytölődásokhoz fog vezetni a következő években, mivel a most általános iskolások pár év múlva már gimnáziumba fognak járni.

ÉVFORDULÓ

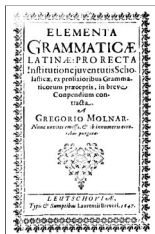
CANTERBURY-I ANSELMUS (1033–1109)

905 éve, 1109. április 21-én hunyt el Canterbury-i Anselmus (Anselmo d'Aosta) bencés szerzetes, canterbury-i érsek, korai skolasztikus filozófus és teológus, egyházdoktor. Teológiai módszere: fides querens intellectum (az értelmet kereső hit) illetve credo ut intelligam (hiszek, hogy megértem). „Ontológiai istenérve” szerint Isten a legnagyobb elgondolható és így szükségszerű létező. Cur Deus homo (Miért lett Isten emberré?) c. főműve megváltástanát tartalmazza.

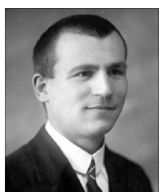
MOLNÁR GERGELY (1530k–1564)

450 éve, 1564. április 10-én hunyt el Molnár Gergely református tanár. Szilágysági születésű volt, a wittenbergi egyetemen tanult (1554), a kolozsvári kollégium rectora 1556-tól haláláig.

Latin nyelvtana (Elementa grammaticae Latinae, 1556) általánosan elterjedt volt, 35 ismert kiadása közül a legutolsó 1804-ben jelent meg. Első példányban fennmaradt kiadása Alvinczi Péter versbe szedett átdolgozása (1602). Iskolai használatra dialektikát és kétféle katekizmust adott ki.

SASS KÁLMÁN (1904–1958)

110 éve, 1904. április 17-én született Sás Kálmán mezőtelegdi (1932–36) és érmihályfalvi (1937–57) ref. lelkész, politikai elítélt, mártír. Miután már hazatéréssel vádolták (1937), kitoloncolták (1939), letartóztatták (1947), az 1956-os magyar forradalmat követően az érmihályfalvi csoport tagjaként letartóztatják (1957), halálra ítélik (1958. okt. 6.) és kivégzik. A mai napig nem rehabilitálták. Helytörténeti és egyházépítő munkái mellett Református Kátét írt és adott ki.

PERELNÉ IZRAELT JÉZUS HALÁLA MIATT

Egy kenyai ügyvéd a hágai Nemzetközi Bíróságon kérvényezte, hogy tárgyalják újra Jézus Krisztus perét.

Dola Indidis kenyai ügyvéd – egyébként a kenyai igazságügyi minisztérium volt szóvivője – nem bízta az ügyet a véletlenre, mert többek között Izrael mellett Olaszország, Tiberius római császár (i.e. 42-i.sz. 37), Poncius Pilátus helytartó és Heródes júdeai király ellen is eljárást indítaná.

Indidis szerint Jézus pere és keresztre feszítése jogtalan volt, amiért többeknek felelniük kell. „A bizonyíték ott van a Bibliában, azt pedig nem lehet kétségbe vonni” – nyilatkozta az ügyvéd a Kenyan Citizen Newsnak, majd hozzátette, hogy az eljárással – hivatali visszaélést elkövetve – megsértették a Megváltó emberi jogait.

Az ügyvéd az ügygel először a nairobi legfelsőbb bírósághoz fordult, de ott illetéktelen-ség okán elutasították, majd úgy gondolta, a Nemzetközi Bíróságon vesz elgételt, mivel

„kötelességének érezte megőrizni Jézus méltóságát”. A Nemzetközi Bíróság egyik tisztviselője azonban közölte, hogy iktatták ugyan a keresetet, de a bíróságnak nincs joghatósága az ügyben, mivel a feladata az államok által elért jogviták eldöntése.

DOLA INDIDIS ÜGYVÉD EGY JÉZUS-FESTMÉNY ELŐTT

AZ ÖRÖK TŰZZEL ÉGŐ VÖLGY

Irak területén található egy völgy, ahol a természetes gázszivárgás miatt az elmúlt 4000 évben állandóan égett a tűz.

Irak és az arab félsziget különösen gazdag kőolajban, a világ kőolajtermelésének közel kétharmadát biztosítja. A kőolaj egyik termé-

szetes kísérőeleme a földgáz, ami nagy mélységekben van elraktározódva. Van viszont egy völgy Irak északi részén, ahol a felszínre szivárog a gáz és öngyulladás következtében nyílt lánggal ég.

A Baba Gurgur (Tűz atya) néven ismert helyen már 4000 éve ég a tűz, és már Hérodotosz és Plutarkhosz is feljegyezte a jelenséget.

A Szentírás is beszámol erről a ritka természeti jelenségről, Dániel próféta könyvében, a 3. részben tudósít róla: „A ki pedig nem borul le és nem imádja az arany állóképet, vettessék be az égő, tüzes kemencébe.” (11. vers)

Nabukodonozor tüzes kemencéje egy kör alakú, kupolával fedett épület volt, amit e körül a gázkitörés körül építettek, és ami rendkívül felmelegedett az állandó tűz miatt. Ezt az állandóan égő épületet kivégzésekre használták az ókori Babilonban.

Dániel tüzes kemencéje ma is ég, Kirkuk városa mellett, észak Irakban.

DÁNIEL PRÓFÉTÁT KIMENTETTE ISTEN A TŰZBŐL

FRICSKA

Egyszer városról falura érkezett egy felvilágosult, egyetemet végzett fiatalember és egy gazdálkodó családnál szált meg. A család évés előtt mindig imádkozott.

A fiatalember nem állta meg, hogy meg ne jegyezze egyszer:

– A mai modern világban már nem imádkoznak evés előtt.

A gazda mosolyogva így válaszolt:
– Na, akkor az én két ökröm igazán modern nevelést kapott, mert azok sem imádkoznak soha evés előtt – mondta a házigazda.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeli lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lejt.

Szerkesztőbizottság: Ghittea-Szabó József-Levente, Kurta-Tóth Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felölös szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovoi (Szlágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felölös vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkészi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező irásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.